

**Міністерство освіти і науки України**  
**Сумський національний аграрний університет**  
**Факультет Біолого-технологічний**  
**Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та**  
**кінології**

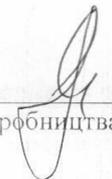
**Робоча програма (силабус) освітнього компонента**  
**обов'язковий/вибірковий**

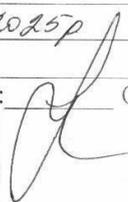
**ВК Оптимізація технологій у тваринництві**

**Реалізується в межах освітньо-наукової програми ТВШТ**

**Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва**  
на третьому (доктор філософії) рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробник:  Кисельов О.Б. к. с.-г. н., доцент, кафедри «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології»

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології»;	протокол від <u>09.06.2025р</u> .№ <u>16</u>
	В.о. завідувача кафедри:  Олександр КИСЕЛЬОВ

Погоджено:

Гарант освітньої програми



Вікторія ВЕЧОРКА

Декан факультету,  
де реалізується освітня програма

  
(підпис)

Вікторія ВЕЧОРКА  
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

  
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,  
ліцензування та акредитації

  
(підпис)

Світлана Котльбець  
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі:

дата: 18.06

2025 р.

© СНАУ, 2025\_\_рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

## 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ВК	Оптимізація технологій у тваринництві							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/ технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	-							
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркової ОК)	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
6.	Рівень НРК	8 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр – денна 13 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні		денна	заоч.
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		20		30			-	100	
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Кисельов Олександр Борисович							
11.1	Контактна інформація	Кандидат с.-г. н., доцент, кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 321 головного корпусу ел.адреса: <a href="mailto:kyselov_snau@ukr.net">kyselov_snau@ukr.net</a> консультації: щовівторка 14 <sup>00</sup> -15 <sup>00</sup>							
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Дисципліна «Оптимізація технологій у тваринництві» дає можливість здобувачам вищої освіти третього ступеня «Доктор філософії» набути фахових компетенцій у володінні сучасними знаннями стосовно оптимізації технологій у тваринництві, , що застосовуються у галузях скотарства, свинарства, птахівництва та кінології. Основні теми, що підлягають вивченню:</p> <p>Оптимізація технологій у тваринництві, зокрема у скотарстві, свинарстві, птахівництві, кінології.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни аспірант буде володіти знаннями стосовно оптимізації технологій у тваринництві, характерних для найбільш поширених тваринницьких галузей в Україні та світі.</p>							
13.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення дисципліни є опанування аспірантами знань щодо оптимізації технологій у тваринництві, зокрема у галузях молочного та м'ясного скотарства, свинарства, птахівництва, кінології за кордоном і в Україні. Надати теоретичні знання та сформувати уміння з проведення аналізу технологій у галузях відтворення, годівлі, утримання та раціонального використання великої рогатої худоби, свиней та птиці, собак з метою максимально повної реалізації їхнього генетичного потенціалу без порушень екології.. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і							

		практики в професійній діяльності.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності; ОК 3. Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності ОК 9. Дослід у тваринництві; ОК 10. Благополуччя тварин;
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності <a href="http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf">http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf</a> У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	<a href="https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3262">https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3262</a>
17.	Ключові слова	Оптимізація, дослідження, тваринництво, біометрична обробка, молочне та м'ясне скотарство, птахівництво, свинарство, кінологія.

## 2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Застосовувати фахові знання для досліджень у лабораторних та виробничих умовах з біологічними об'єктами тваринництва.	Індивідуальне завдання з Теми 1
ДРН 2. Здійснювати оцінку та забезпечувати високу якість наукових досліджень в процесах виробництва і переробки продуктів тваринництва.	Індивідуальне завдання з Теми 2
ДРН 3. Здійснювати активну участь у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем).	Індивідуальне завдання з Теми 3
ДРН 4. Здійснювати біометричну обробку даних результатів наукових досліджень.	Індивідуальне завдання з Теми 4
ДРН 5. Володіти дослідницькими навичками для проведення експерименту.	Індивідуальне завдання з Теми 5

## 3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з		Денна		
	ден.	Заоч.	Ден.	Заоч.	Ден.	Заоч.	Денна	заоч.	
<b>Тема 1. Оптимізація</b>	4		6				20		1, 3, 4, 8
<b>технологій у молочному скотарстві</b> 1. Аналіз існуючих технологій в Україні 2. Аналіз існуючих технологій у світі 3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні									Електронний ресурс

<p><b>Тема 2. Оптимізація технологій у м'ясному скотарстві</b></p> <p>1. Аналіз існуючих технологій в Україні</p> <p>2. Аналіз існуючих технологій у світі</p> <p>3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні</p>	4		6				20		1, 3, 4, 5, 6, Електронний ресурс
<p><b>Тема 3. Оптимізація технологій у свинарстві</b></p> <p>1. Аналіз існуючих технологій в Україні</p> <p>2. Аналіз існуючих технологій у світі</p> <p>3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні</p>	4		6				20		1, 2, 6,7,8 електронні ресурси
<p><b>Тема 4. Оптимізація технологій у птахівництві</b></p> <p>1. Аналіз існуючих технологій в Україні</p> <p>2. Аналіз існуючих технологій у світі</p> <p>3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні</p>	4		6				20		6, 10,12. Електронний ресурс
<p><b>Тема 5. Оптимізація технологій у кінології</b></p> <p>1. Аналіз існуючих технологій в Україні</p> <p>2. Аналіз існуючих технологій у світі</p> <p>3. Пошук шляхів оптимізації існуючих технологій в Україні</p>	4		6				20		7, 10, 12. Електронні ресурси
<b>Всього</b>	<b>20</b>		<b>30</b>				<b>-</b>	<b>100</b>	

#### 4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u> )	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u> )	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, практична робота	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 2	Лекція, інструктаж, практична робота, робота з каталогами	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 3	Лекція, презентація, практична робота.	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 4	Лекція, презентація, практична робота.	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 5	Практична робота, робота з каталогами	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
	<b>Всього</b>	<b>50</b>		<b>100</b>

#### 5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

##### 5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з Теми 1	20 балів / 20%	3 семестр, 3 тиждень
2.	Індивідуальне завдання з Теми 2	10 балів / 10%	3 семестр, 6 тиждень
3	Індивідуальне завдання з Теми 3	10 балів / 10%	3 семестр, 8 тиждень
4	Індивідуальне завдання з Теми 4	20 балів / 20%	3 семестр, 9 тиждень
5	Індивідуальне завдання з Теми 5	10 балів / 10%	3 семестр, 13 тиждень
6	Іспит – тест множинного вибору.	30 балів / 30%	3 семестр, екзаменаційна сесія
		100/100%	

## 6. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальне завдання з Теми 1	<i>&lt;9 балів</i>	<i>9-10 бали</i>	<i>10-12 бали</i>	<i>12-14 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Індивідуальне завдання з Теми 2	<i>&lt;9 балів</i>	<i>9-10 бали</i>	<i>10-12 бали</i>	<i>12-14 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Індивідуальне завдання з Теми 3	<i>&lt;8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>	<i>10-13 балів</i>	<i>13-14 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю,  студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
Індивідуальне завдання з Теми 4	<i>&lt;9 балів</i>	<i>9-11 бали</i>	<i>11-13 бали</i>	<i>13-14 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати
	<i>&lt;9 балів</i>	<i>9-11 бали</i>	<i>11-13 бали</i>	<i>13-14 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано

Індивідуальне завдання з Теми 5		розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних		отримані результати
Іспит	<15 балів	15-22 балів	23-26 балів	27-30 балів
Всього	<59 балів	60-74 бали	75-89	90-100

## 7. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотній зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

## 8. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

### 8.1. Основні джерела

#### 8.1.1. Підручники, посібники

1. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини. підручник. К.: «Ліра-К», 2025. 774 с.
2. Ковальчук І. В., Слюсар М. В., Ковальчук І. І. Технологія промислового виробництва молока. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 162 с.
3. Угнівенко А. М., Колісник О.І., Кос Н.В. М'ясне скотарство. підручник. К.: «ЦП Компринт», 2020. 536 с.
4. Костенко В. І. Фізіологія лактації: підручник. К.: «ФОП Ямчинський О.В.», 2022. 200 с.
5. Костенко В. І. Технологія виробництва молока і яловичини : підручник. К.: НУБіП України, 2024. 766 с.

#### 8.1.2. Електронні ресурси (Цифрові освітні платформи. Наукові та науково-виробничі журнали)

6. <https://agrofond.gov.ua/>
7. <https://smf.org.ua/pro-projekt/>
8. <https://ciwf.in.ua/?p=1>
9. <https://agriacademy.org/>
10. <https://agroelita.info/osnovy-produktyvnoho-dovholittya-koriv/>
11. <https://www.scirp.org/>
12. <https://agro-business.com.ua/tvarynnytstvo-ta-veterynariya.html>

#### 8.2. Додаткові джерела

1. Ладика В. І., Павленко Ю. М., Скляренко Ю. І. Особливості формування господарсько-корисних ознак у корів сумського внутрішньопородного типу української чорно-рябої

- молочної породи різних генотипів за бета-казеїном. Вісник Сумського національного аграрного університету Серія “Тваринництво”. Суми, 2022. Вип. 2 (49). С. 20–22. <https://doi.org/10.32845/bsnau.lvst.2022.2.4>
2. В. І. Ладика, В. В. Вечорка, Т. П. Кучкова, Ю. І. Скляренко, Ю. М. Павленко Генеалогічна структура української бурої молочної породи. Розведення і генетика тварин, 65, 90-106. <https://doi.org/10.31073/abg.65.09>
  3. Ладика В.І., Скляренко Ю. І., Павленко Ю.М., Вечорка В.В., Чернявська Т. О. Малікова, А. І., Кучкова, Т. П. Сучасна генеалогічна структура лебединської породи та шляхи її збереження. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Тваринництво, (3), 31-39. <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2023.3.5>
  4. **Антощенкова В. В.** Сучасний стан молочного скотарства в Україні [Електронний ресурс] / В. В. Антощенкова // Укр. журн. прикладної економіки. – 2020. – Т. 5. – № 2. – С. 25–32. – Електрон. вид. – Режим доступу: <http://ujae.org.ua/suchasnyj-stan-molochnogo-skotarstva-v-ukrayini/> (дата звернення: 01.07.2024), вільний. – Назва з екрана.
  5. **Білик Р.** Органічне скотарство: функціональна модель стратегії сучасного розвитку аграрного сектору України [Електронний ресурс] / Р. Білик // АгроЕліта.: всеукраїнський аграрний журнал : сайт. Електрон. вид. – Режим доступу: <https://agroelita.info/orhanichne-skotarstvo-funktsionalna-model-stratehiji-suchasnoho-rozvytku-ahrarnoho-sektoru-ukrajiny/> (дата звернення: 01.07.2024), вільний. – Назва з екрана.
  6. **Гладій М. Р.** Сучасний стан та перспективи розвитку молочної галузі України [Електронний ресурс] / М. Р. Гладій, О. П. Просович // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління». – 2022. – № 2. – С. 20–31. – Електрон. вид. – Режим доступу: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/oct/28838/220198verstka2-22-33.pdf> (дата звернення: 01.07.2024).
  7. **Інноваційні** технології виробництва і переробки продукції тваринництва: курс лекцій з вивчення дисципліни для здобувачів III рівня вищої освіти «доктори філософії» спеціальності 204 «ТВППТ» денної та заочної форми навчання [Електронний ресурс] / М. О. Шалімов – Одеса : ОДАУ, 2020. – 181 с. – Електрон. вид. – Режим доступу: <https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2.1.5.1.-Innovatsijni-tehnologiyi-konspekt-lektsij.pdf> (дата звернення: 01.07.2024), вільний. – Назва з екрана.
  - б. **Інноваційні** технології та обладнання галузі. Переробка продукції тваринництва: посібник-практикум [Електронний ресурс] / К. О. Самойчук, С. В. Кюрчев, Н. О. Паляничка [та ін.], ТДАТУ. – Мелітополь : Видав.-поліграф. центр «Forward press», 2020. – 250 с. Електрон. вид. Режим доступу: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/11648/1/2.pdf> (дата звернення: 01.07.2024), вільний. – Назва з екрана.
  7. **Лаврук О. В.** Тваринництво: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / О. В. Лаврук, Н. А. Лаврук // Агросвіт. – 2020. – № 22. – С. 9–15. – Електрон. вид. – Режим доступу: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3326&i=> (дата звернення: 01.07.2024), вільний. – Назва з екрана.
  8. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва : підручник / **В. І. Ладика, Л. М. Хмельничий**, М. Г. Повод, О. Г. Бордунова, В. О. Опара ; Сум. нац. аграр. ун-т ; за заг. ред. В. І. Ладика, Л. М. Хмельничий. – Одеса : Олді+, 2023. – 240 с. : іл., фотоіл., табл. – (На допомогу аспіранту).
  9. **Л. М. ХМЕЛЬНИЧИЙ, А. С. БЕЛЬЧЕНКО** МІЖПОРОДНЕ СХРЕЩУВАННЯ В АСПЕКТІ СТВОРЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРІД ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ Розведення і генетика тварин. 2025. Вип. 69. 115-125с. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.69.12>

### 8.3. Програмне забезпечення

1. Редактор Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.